

Obsah

Předmluva	11
KNIHA I – Úvod do účetnictví podniku	13
1 Podstata a funkce účetnictví	15
1.1 Charakteristické rysy účetnictví	18
1.2 Funkce účetnictví	19
1.3 Uživatelé účetních informací	20
1.4 Právní úprava účetnictví	22
1.5 Obecné účetní zásady	23
1.6 Klíčové pojmy	28
1.7 Otázky	28
1.8 Shrnutí kapitoly	28
2 Aktiva a kapitál podniku	29
2.1 Vymezení a struktura aktiv	29
2.2 Vymezení a struktura kapitálu	32
2.3 Rozvaha podniku	34
2.4 Klíčové pojmy	37
2.5 Otázky	38
2.6 Shrnutí kapitoly	38
3 Náklady a výnosy podniku	39
3.1 Náklady podniku	39
3.2 Výnosy podniku	40
3.3 Výkaz zisku a ztráty	41
3.4 Klíčové pojmy	44
3.5 Otázky	44
3.6 Shrnutí kapitoly	44
4 Základní prvky účetnictví	45
4.1 Účet a soustava účtů	45
4.2 Směrná účtová osnova a účtový rozvrh	47
4.3 Účetní doklady	49
4.4 Účetní knihy	51
4.5 Kontrolní systém účetnictví	53
4.6 Inventarizace majetku a závazků	54
4.7 Úschova účetních záznamů	56

4.8 Klíčové pojmy	56
4.9 Otázky	56
4.10 Shrnutí kapitoly	57
5 Oceňování majetku a závazků	59
5.1 Principy oceňování	59
5.2 Oceňovací základny	60
5.3 Oceňování majetku stejného druhu	62
5.4 Oceňování finančních aktiv	63
5.5 Klíčové pojmy	66
5.6 Otázky	66
5.7 Shrnutí kapitoly	67
6 Daňová soustava	69
6.1 Nepřímé daně	70
6.1.1 Daň z přidané hodnoty (DPH)	70
6.1.2 Spotřební daň	71
6.2 Přímé daně	73
6.2.1 Daň z příjmů	73
6.2.2 Majetkové daně	74
6.2.3 Daň k ochraně životního prostředí	75
6.3 Klíčové pojmy	75
6.4 Otázky	75
6.5 Shrnutí kapitoly	75
7 Odpisování dlouhodobého majetku	77
7.1 Účetní odpisy	77
7.2 Daňové odpisy	81
7.3 Klíčové pojmy	86
7.4 Otázky	86
7.5 Shrnutí kapitoly	87
8 Rezervy a opravné položky	89
8.1 Rezervy	89
8.2 Opravné položky	91
8.3 Klíčové pojmy	94
8.4 Otázky	94
8.5 Shrnutí kapitoly	94
9 Základní postupy účtování v podniku	97
9.1 Účtování o peněžních prostředcích	97
9.1.1 Pokladna	97
9.1.2 Bankovní účty	100
9.1.3 Bankovní úvěry	103
9.2 Účtování o zásobách	104
9.2.1 Klasifikace zásob	105
9.2.2 Postupy účtování	106
9.2.3 Účtování o nakupovaných zásobách	107
9.2.3.1 Účtování o nakoupených zásobách způsobem A	107
9.2.3.2 Účtování o nakoupených zásobách způsobem B	110

9.2.4	Účtování o zásobách vlastní výroby	110
9.2.4.1	Účtování o zásobách vlastní výroby způsobem A	111
9.2.4.2	Účtování o zásobách vlastní výroby způsobem B	112
9.3	Účtování o dlouhodobém majetku	113
9.3.1	Klasifikace dlouhodobého majetku	114
9.3.1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)	114
9.3.1.2	Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)	114
9.3.1.3	Dlouhodobý finanční majetek (DFM)	115
9.3.2	Pořizování dlouhodobého majetku	116
9.3.2.1	Pořízení dlouhodobého majetku nákupem	116
9.3.2.2	Pořizování drobného majetku	117
9.3.2.3	Pořízení dlouhodobého majetku vlastní činností	118
9.3.3	Vyřazování dlouhodobého majetku	119
9.4	Účtování pohledávek a závazků	119
9.4.1	Pohledávky a závazky z obchodního styku	120
9.4.2	Vztahy k zaměstnancům a institucím	122
9.5	Účtování o nákladech a výnosech	125
9.6	Vlastní i cizí kapitál	126
9.7	Klíčové pojmy	130
9.8	Kontrolní otázky	131
9.9	Shrnutí	131
KNIHA II – Postupy účtování podnikatelů		133
10 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry		135
10.1	Charakteristika krátkodobého finančního majetku a závazků	135
10.2	Oceňování krátkodobého finančního majetku a závazků	136
10.3	Účtování na finančních účtech	137
10.3.1	Peníze	137
10.3.2	Účty v bankách	138
10.3.3	Převody mezi finančními účty	139
10.3.4	Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek	141
10.3.5	Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	148
10.3.6	Krátkodobé bankovní úvěry	148
10.4	Inventarizace, analytické účty	150
10.4.1	Inventarizace	150
10.4.2	Analytická evidence	150
10.5	Klíčové pojmy	151
10.6	Kontrolní otázky	151
10.7	Shrnutí	151
11 Účtování o zásobách		153
11.1	Obsahové vymezení a třídění zásob	153
11.2	Oceňování zásob	155
11.2.1	Typy cen používané pro oceňování vzniku a přírůstků zásob	155
11.2.2	Ocenění úbytků zásob	156
11.3	Metody účtování o zásobách	156

11.4	Analytická evidence zásob a podrozvahové účty	157
11.5	Inventarizace zásob	158
11.6	Účtování o zásobách materiálu	158
	11.6.1 Účtování o materiálu způsobem A	159
	11.6.2 Účtování o materiálu způsobem B	162
11.7	Účtování o zásobách vlastní výroby	163
11.8	Účtování o nákupu a prodeji zboží	166
11.9	Zvláštní případy účtování na konci účetního období	167
	11.9.1 Materiál nebo zboží na cestě	167
	11.9.2 Nevyfakturované dodávky materiálu nebo zboží	168
11.10	Opravné položky k zásobám	169
11.11	Klíčové pojmy	170
11.12	Otázky	170
11.13	Shrnutí kapitoly	170
12	Dlouhodobý majetek	173
12.1	Klasifikace dlouhodobého majetku	173
	12.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek (účetová skupina 01)	173
	12.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek (účetová skupina 02 a 03)	174
	12.1.3 Dlouhodobý finanční majetek (účetová skupina 06)	175
12.2	Oceňování dlouhodobého majetku	176
12.3	Odpisování dlouhodobého majetku	179
12.4	Pořizování dlouhodobého majetku	180
12.5	Vyřazování dlouhodobého majetku	185
12.6	Pronajímání dlouhodobého majetku	188
12.7	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku a goodwill	190
12.8	Analytická evidence	193
12.9	Klíčové pojmy	193
12.10	Otázky	193
12.11	Shrnutí	194
13	Zúčtovací vztahy	197
13.1	Charakteristika zúčtovacích vztahů	197
13.2	Oceňování pohledávek a závazků	198
13.3	Účtování o pohledávkách a závazcích	199
	13.3.1 Pohledávky	199
	13.3.2 Závazky	203
13.4	Kurzové rozdíly	207
13.5	Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	208
13.6	Zúčtování se společníky, sdruženími a podniky ve skupině	214
	13.6.1 Pohledávky za společníky, účastníky sdružení a členy družstev	214
	13.6.2 Závazky ke společníkům a sdružením	215
13.7	Jiné pohledávky a závazky	216
13.8	Přechodné účty aktiv a pasiv	216
	13.8.1 Časové rozlišení	216
	13.8.2 Dohadné účty	220
13.9	Opravné položky k zúčtovacím vztahům	221
13.10	Analytické účty	222

13.11 Klíčové pojmy	222
13.12 Otázky	222
13.13 Shrnutí	222
14 Vlastní kapitál a dlouhodobé závazky	225
14.1 Vymezení vlastního kapitálu	225
14.1.1 Základní kapitál v různých účetních jednotkách	227
14.1.2 Kapitálové fondy v různých účetních jednotkách	230
14.1.3 Fondy tvořené ze zisku	233
14.1.4 Výsledek hospodaření účetní jednotky	234
14.2 Účtování individuálního podnikatele	236
14.3 Dlouhodobé cizí zdroje	236
14.3.1 Rezervy	236
14.3.2 Dlouhodobé závazky	237
14.4 Klíčové pojmy	239
14.5 Kontrolní otázky	239
14.6 Shrnutí kapitoly	239
15 Náklady a výnosy	241
15.1 Náklady a výnosy ve finančním účetnictví	241
15.2 Účtování o nákladech a výnosech	244
15.2.1 Účtování o nákladech	244
15.2.2 Účtování o výnosech	247
15.3 Výsledek hospodaření	249
15.4 Analytická evidence k nákladovým a výnosovým účtům pro daňové účely ...	251
15.4.1 Stanovení základu daně z příjmů (splatné)	252
15.4.2 Výpočet daně z příjmů (splatné)	254
15.4.3 Daň z příjmů odložená	254
15.4.4 Zúčtování daně z příjmů	255
15.5 Klíčové pojmy	257
15.6 Otázky	257
15.7 Shrnutí kapitoly	257
16 Účetní uzávěrka a závěrka	259
16.1 Účetní uzávěrka	259
16.1.1 Kontrola úplnosti, správnosti a průkaznosti účetnictví	260
16.1.2 Inventarizace majetku a závazků	261
16.1.3 Uzavírání účetních knih	262
16.2 Výpočet a zúčtování daně z příjmů	263
16.3 Účetní závěrka	264
16.3.1 Rozvaha (bilance)	266
16.3.2 Výkaz zisku a ztráty (výsledovka)	266
16.3.3 Příloha	267
16.3.4 Přehled o peněžních tocích (výkaz cash-flow)	267
16.3.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	268
16.4 Klíčové pojmy	268
16.5 Otázky	269
16.6 Shrnutí kapitoly	269

17 Harmonizace účetnictví	271
17.1 Harmonizace v rámci Evropské unie (EU)	271
17.2 Mezinárodní účetní standardy	273
17.3 Harmonizace účetnictví v ČR	274
17.4 Další tendence harmonizace českého účetnictví	277
17.5 Klíčové pojmy	278
17.6 Otázky	278
17.7 Shrnutí kapitoly	278
Přílohy	281
P01 – <i>Struktura rozvahy (balance)</i>	281
P02 – <i>Výkaz zisku a ztráty v druhovém členění</i>	284
P03 – <i>Výkaz zisku a ztráty v účelovém členění</i>	286
P04 – <i>Vzor přílohy k účetní závěrce podniku</i>	287
P05 – <i>Výkaz peněžních toků (cash-flow)</i>	288
P06 – <i>Přehled o změnách vlastního kapitálu (příklad uspořádání výkazu)</i>	289
P07 – <i>Seznam mezinárodních účetních standardů (IAS/IFRS)</i>	290
P08 – <i>Směrná účtová osnova</i>	291
P09 – <i>Příklad účtového rozvrhu podniku (syntetické účty)</i>	293
P10 – <i>Zákon č. 563/1991 Sb., ze dne 12. prosince 1991, o účetnictví</i>	301
Literatura	331